

† Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανοῦ
Προέδρου τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης (Μαξίμοβιτς)

Ἀρχιεπίσκοπος Σαγγάης καὶ Σὰν Φραντσίσκο
(1896 - 1966)

Ἀπολυτίκιον

Ἁγίου Ἰωάννου Μαξίμοβιτς
Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἐν κόσμῳ ἐβίωσας,
Ὡς ἀσκητῆς θαυμαστός,
Καὶ γέγονας στήριγμα,
Τῶν λογικῶν τοῦ Χριστοῦ,
Προβάτων μακάριε·
Ἄφθαρτον τὸ σὸν Σκῆνος,
Καὶ ἀκέραιον ὄφθη,
Ἦρον ἀδιαλείπτως,
Τῶν θαυμάτων τὴν χάριν·
Διό σε ὦ Ἰωάννη,
Πόθῳ γεραίρομεν!

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Χρονολογικὸς Πίνακας

Βίος καὶ Πολιτεία

1. Στὴν Ρωσία (1896-1921)
2. Στὴν Γιουγκοσλαβία (1921-1934)
3. Στὴν Κίνα (1934-1949)
4. Στὴν Δυτικὴ Εὐρώπη (1951-1962)
5. Στὴν Δυτικὴ Ἀμερικὴ (1962-1966)
6. Ἀνακομιδὴ καὶ Διακήρυξις
7. «Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»

Ἐπίσημος Συνοδικὴ Πράξις

«Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος φαίνεται ἀσθενικός, εἶναι στὴν πραγματικότητα ἓνα θαῦμα ἀσκητικῆς σταθερότητος καὶ ἀποφασιστικότητος στὶς ἡμέρες μας τῆς γενικῆς πνευματικῆς ἀδυναμίας».

Μητροπολίτης Ἀντώνιος Κραποβίτσου, + 1936

Πρόλογος

«Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῆτῳ
Αὐτοῦ δωρεᾷ» (Β΄ Κορινθ. θ΄ 15)

Θ **ΕΩΡΩ** τὸν ἑαυτό μου ιδιαίτερα εὐνοημένο ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας, διότι ἀξιώθηκα πολὺ ἔνωρις νὰ «γνωρίσω» τὸν Ἅγιο Ἰωάννη, Ἀρχιεπίσκοπο Σαγγάης καὶ Σὰν Φραντσίσκο, τὸν νεοφανῆ αὐτὸν ἀστέρα τῆς Ἐκκλησίας μας.

ΠΡΙΝ ἀπὸ εἰκοσιπέντε περίπου χρόνια, δηλαδὴ ὀλίγο μετὰ τὴν ὀσιακὴ κοίμησί του (+ 1966), ἄκουσα γιὰ τὴν θαυμαστὴ ζωὴ του καὶ τὸν εὐλαβήθηκα βαθύτατα ὡς ἓναν σύγχρονο Ἅγιο τῆς Πίστεώς μας.

ΤΟ 1984 εἶχα τὴν μεγάλη εὐτυχία νὰ προσκυνήσω τὸ θαυματόβρυτο μνημα τοῦ στὴν κρύπτη τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Πάντων θλιβομένων ἢ Χαρά», στὸ Σὰν Φραντσίσκο τῆς Καλιφορνίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς.

ΚΑΙ πέρυσι ἡ φιλανθρωπία τοῦ Σωτήρος μας μὲ ἀξίωσε νὰ παρευρεθῶ στὶς σχετικὲς ἐκκλησιαστικὲς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ Διακηρύξει τῆς Ἀγιότητός του ἀπὸ τὴν ἀδελφῆ Ἱερὰ Σύνοδο τῶν Ρώσων τῆς Διασπορᾶς τοῦ Μητροπολίτου κ. Βιταλίου.

ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΜΑ τῶν ἀπεριγράπτων αὐτῶν εὐλογιῶν ἦταν ἡ δωρεὰ στὸ Μοναστήρι μας ἑνὸς μικροῦ τεμαχίου ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ χαριτωνύμου καὶ χαριτοβρύτου Ἀγίου αὐτοῦ Ἀρχιερέως!...

ΓΙΑ ὅλες αὐτὲς τὶς σωτήριες δωρεὲς ἀφιερώσαμε στὸ Μοναστήρι τῶν Ἀγίων Ἀγγέλων (Ἀφίδναι Ἀττικῆς) ἓναν ἱερὸ Ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ νεοφανοῦς Ἀγίου καὶ τώρα ἐκδίδουμε τὸν θαυμαστὸ Βίο του, ὡς ἓνα μικρὸ δεῖγμα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Χριστό μας, μὲ τὴν ἐγκάρδια εὐχὴ νὰ ὠφεληθοῦν οἱ εὐσεβεῖς, νὰ τιμηθῇ ὁ Ἅγιος καὶ νὰ δοξασθῇ τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἀμήν!

15.4.1995 ἐκκλ. ἡμερ.

+ Ζωοδόχου Πηγῆς

+ Ὁ Ὡ. & Φ. Κ.

«Ἐάν θέλῃς νά ἰδῆς ἕναν ζωντανό Ἅγιο, πῆγαινε στά Βιτώλια
στόν Πατέρα Ἰωάννη».

Ἐπίσκοπος Νικόλαος Βελμίροβιτς, + 1956

Χρονολογικὸς Πίνακας Ἁγίου Ἰωάννου Μαξίμοβιτς

- 1896** Γέννησις (4 Ἰουνίου) στὸ Χάρκωβ (σημερινὴ Οὐκρανία). Οἱ γονεῖς του Βόρις καὶ Γλαφύρα στὸ Ἅγιο Βάπτισμα τοῦ δίδουν τὸ ὄνομα Μιχαήλ.
- 1907-14** Σπουδάζει στὴν Στρατιωτικὴ Σχολὴ τῆς Πολτάβας.
- 1914-18** Σπουδάζει στὴν Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Χάρκωβ.
- 1921-25** Σπουδάζει στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Βελιγραδίου.
- 1924** Χειροθετεῖται Ἀναγνώστης ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Ἀντώνιο (Κραποβίτσκου).
- 1925-27** Διδάσκει θρησκευτικὰ σὲ Σερβικὸ κρατικὸ Λύκειο.
- 1926** Κεῖρεται Μοναχὸς στὴν Μονὴ Μίλκοβο καὶ λαμβάνει τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Χειροτονεῖται Ἱερεὺς.
- 1929-34** Διδάσκει στὴν Ἱερατικὴ Σχολὴ τῶν Βιτωλίων (Μοναστηρίου).
- 1934** Χειροτονεῖται Ἐπίσκοπος ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Ἀντώνιο (28 Μαΐου). Μεταβαίνει στὴν Σαγγάη τῆς Κίνας (21 Νοεμβρίου), ὅπου παραμένει μέχρι τῆς λήξεως τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
- 1946** Προάγεται σὲ Ἀρχιεπίσκοπο Σαγγάης.
- 1949** Ταξιδεύει στὴν Ἀμερικὴ, μεριμνώντας γιὰ τὸ ποιμνίό του, τὸ ὁποῖο φιλοξενεῖται προσωρινῶς στὶς Φιλιππίνες, καὶ κατορθώνει νὰ τὸ μεταφέρῃ στὶς Η.Π.Α.
- 1951** Διορίζεται Ἀρχιεπίσκοπος Δυτικῆς Εὐρώπης.
- 1962** Διορίζεται Ἀρχιεπίσκοπος Δυτικῆς Ἀμερικῆς καὶ Σὰν Φραντσίσκο (ἄφιξις 21 Νοεμβρίου).
- 1966** Κοίμησίς του στὸ Σηάτλ τῶν Η.Π.Α. (19 Ἰουνίου).
- 1994** Συνοδικὴ «Διακήρυξις» ἀγιότητός του.

Βίος καὶ Πολιτεία
τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν
Ἰωάννου τοῦ Θαυματουργοῦ
Ἀρχιεπισκόπου Σαγγάης καὶ Σὰν Φραντσίσκο

«Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας»
(Ἑβρ. ιγ' 8)

1. Στὴν Ρωσία (1896 - 1921)

Ο **ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ** γεννήθηκε τὴν 4η Ἰουνίου τοῦ 1896 στὴν ἐξοχικὴ κατοικία τῶν γονέων του, ἀπογόνων ἀριστοκρατίας, Βόριδος Ἰβάνοβιτς καὶ Γλαφύρας Μιχαήλοβνα Μαξιμόβιτς, στὴν πολίχνη Ἀντάμοβκα τοῦ νομοῦ Χάρκωβ (σημερινῆς Οὐκρανίας) καὶ στὸ Ἅγιο Βάπτισμα ἔλαβε τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Οἱ πρόγονοί του ἀπὸ τὸν πατέρα του ἦσαν Σερβικῆς καταγωγῆς. Ἐνας ἀπὸ τοὺς προγόνους του, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Μητροπολίτης τοῦ Τομπόσκ, ἦταν ἀσκητὴς ὑψηλῆς πολιτείας, ἱεραπόστολος καὶ συγγραφεὺς πνευματικῶν ἔργων. Ἐζησε κατὰ τὸ πρῶτο ἡμισυ τοῦ 18ου αἰ. καὶ ἡ διακήρυξις τῆς Ἀγιότητός του (1916) ἦταν ἡ τελευταία ποὺ ἔλαβε χώρα στὴν βασιλεία τοῦ Ἁγίου Βασιλομάρτυρος Νικολάου Β' (1868-1918).

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ἦταν φιλήσυχο καὶ ὑπάκουο παιδί. Ἡ ἀδελφή του ἐνθυμεῖται, ὅτι οἱ γονεῖς του τὸν ἀνέθρεψαν εὐκόλα. Σκεπτόμενος γιὰ τὸ μέλλον, κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἐφηβείας του, δὲν ἀπεφάσιζε γιὰ τὴν πορεία του, διότι δὲν ἦταν βέβαιος γιὰ τὴν ἀφιέρωσί του στὸν στρατιωτικὸ ἢ δημόσιο βίον. Αἰσθανόταν μόνον, ὅτι ἡ μελλοντικὴ του ζωὴ θὰ διαπνεόταν ἀπὸ μία ἀνυπέρβλητη ἐπιθυμία γιὰ τὴν Ἀλήθεια, ποὺ καλλιεργήθηκε μέσα του ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, οἱ ὅποιοι τοῦ ἐνέπνευσαν τὰ παραδείγματα τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐθυσίασαν τὴν ζωὴ τους ὑπὲρ τῆς ΑΛΗΘΕΙΑΣ.

Σὲ ἡλικία ἑνδεκα ἐτῶν ἄρχισε τὴν μόρφωσί του στὴν Στρατιωτικὴ Ἀκαδημία τῆς Πολτάβας. Ἦταν ὑποδειγματικὸς φοιτητὴς, ἀλλὰ ἀντιπαθοῦσε δύο μαθήματα: τὴν γυμναστικὴ καὶ τὸν χορὸ. Τὸν ἀγα-

πούσαν στην Ἀκαδημία, ὅμως αὐτὸς αἰσθανόταν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ διαλέξει ἄλλη ὁδὸ. Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἀναπτύχθηκε ἀπὸ τὶς ἐπαφές του μὲ δύο γνωστοὺς καθηγητὰς του θρησκευτικῶν στὴν Ἀκαδημία, τὸν Πρωτοπρεσβύτερο Σέργιο Τσετβέρικωφ, συγγραφέα βιβλίων περὶ τοῦ Ἁγίου Παΐσιου Βελιτσκόφσκυ καὶ τῶν Γερόντων τῆς Ἐρήμου τῆς Ὀπτινα, καὶ τὸν διευθυντὴ τῆς τοπικῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἀρχιμανδρίτη Βαρλαάμ.

Ἡ ἡμέρα συμπληρώσεως μετὰ ἀπὸ ἑπτὰ ἔτη τῶν σπουδῶν τοῦ Μιχαὴλ Μαξίμοβιτς στὴν Στρατιωτικὴ Ἀκαδημία συνέπεσε μὲ τὴν ἐνθρόνισι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀντωνίου Κραποβίτσκυ στὴν καθέδρα τοῦ Χάρκωβ. Αὐτὸς ὁ περίφημος Ἱεράρχης καὶ θεολόγος, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ κύριος ἐμπνευστὴς τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Πατριαρχικοῦ θεσμοῦ στὴν Ρωσία, ἀργότερα ἔγινε Μητροπολίτης Κιέβου καὶ Γαλικίας καὶ τελικῶς ἀνεδείχθη ὡς Πρωθιεράρχης καὶ ὀργανωτὴς τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς. Ὁ Ἱεράρχης αὐτὸς πάντοτε ἐνέπνεε τὴν ἐκκλησιόφιλη φοιτητικὴ νεολαία σὲ ὅλα τὰ πνευματικὰ θέματα, χάρις στὸ κύριο γνῶρισμά του: τὴν εἰλικρινῆ του ἀγάπη γι' αὐτὴν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντώνιος ἄκουσε γιὰ τὸν νεαρὸ Μιχαὴλ Μαξίμοβιτς, περὶ τοῦ ὁποῖου ὠμιλοῦσαν στοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους, καὶ ἐπεθύμησε νὰ τὸν συναντήσῃ. Ἔτσι στὸ Χάρκωβ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντώνιος ἔγινε πνευματικὸς ὁδηγὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ αὐτὴ ἡ σχέση διήρκεσε μέχρι τοῦ θανάτου του (+ 1936).

Στὴν πόλι αὐτὴ ὁ Μιχαὴλ ἐσπούδασε Νομικά, πῆρε τὸ πτυχεῖο του τὸ 1918 καὶ ὑπηρέτησε γιὰ τρία περίπου ἔτη στὰ Δικαστήρια τοῦ Χάρκωβ τὶς ἡμέρες ποὺ τὴν Οὐκρανία ἐξουσίαζε ὁ Κοζάκος Σκαραπάτσκυ. Ἀλλὰ ἡ καρδιά τοῦ μέλλοντικοῦ Ἱεράρχου ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτο. Δαπανοῦσε ὅλο τὸν ἐλεύθερον χρόνον του στὸ Πανεπιστήμιον, ὅπου μελετοῦσε πνευματικὰ συγγράμματα, εἰδικὰ τοὺς Βίους τῶν Ἁγίων.

«Ὅταν σπούδαζα τὴν κοσμικὴ ἐπιστήμη», εἶπε ὁ Ἅγιος κατὰ τὴν ἐκλογή του στὴν Ἀρχιερωσύνη, «ὅλο καὶ περισσότερο ἐμβάθυνα στὴν ἐπιστήμη τῶν ἐπιστημῶν, στὴν σπουδὴ τῆς πνευματικῆς ζωῆς».

Ἐπισκεπτόμενος τὸ Μοναστήρι, ὅπου διέμενε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντώνιος, ὁ Μιχαὴλ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ προσεύχεται στὸν τάφον ἑνὸς ἀσκητοῦ τῶν ἀρχῶν τοῦ 18ου αἰ., τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μελετίου Λεόντιεβιτς, ἑνὸς βαθεῖα εὐλαβουμένου, ἀλλὰ μὴ ἀνακηρυγμένου, δικαίου. Ἡ ψυχὴ τοῦ νεαροῦ Ἁγίου ἐτρώθη ἀπὸ τὴν δίψα γιὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πραγματικοῦ σκοποῦ καὶ δρόμου τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς.

Στὸν Μιχαὴλ ἐπίσης προεκάλεσε βαθεῖα ἐντύπωσι ὁ Ἐπίσκοπος Βαρνάβας, ὁ μετέπειτα Πατριάρχης Σερβίας, κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του

στο Χάρκωβ. Ὁ νέος Σέρβος Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀντώνιο, διηγήθηκε σὲ αὐτὸν τὴν θλίψη τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ ὑπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ. Αὐτὸ συνέβη τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1917, πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπανάστασι τῶν Μπολσεβίκων, ὅταν οἱ Σέρβοι, οἱ ὁποῖοι πολεμοῦσαν κατὰ τὸν Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ἐναντίον τῆς Γερμανίας, Αὐστροουγγαρίας, Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας, δὲν εἶχαν πλέον καθόλου ἐδάφη ἐλεύθερα ἐχθρικῆς κατοχῆς. Χάρις στὴν ἔμπνευσι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀντωνίου, ἡ ἀνταπόκρισις τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ὑποστήριξι τῶν Σέρβων ἦταν ὁμόφωνος. Μέσω αὐτοῦ τοῦ παραδείγματος, ὁ Μιχαὴλ ἀνεγνώρισε τὴν καθολικὴ σημασία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὑποχρέωσι ἐνὸς Ἐπισκόπου νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς ἀνάγκες ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων λαῶν. Μὲ τὴν σειρά του, ὁ Ἐπίσκοπος Βαρνάβας, ὅταν ἔγινε Πατριάρχης, ἦταν πολὺ φιλόξενος καὶ ἐξυπηρετικὸς στὴν Ἱεραρχία τῆς ἐμπεριστάτου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασποράς.

2. Στὴν Γιουγκοσλαβία (1921-1934)

Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ἀνάγκασε τὸ 1921 τὴν οἰκογένεια Μαξιμόβιτς νὰ ξενιτευθῆ στὴν Γιουγκοσλαβία, ὅπου ὁ Μιχαὴλ ἐσπούδασε Θεολογία στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Ἁγίου Σάββα στὸ Βελιγράδι καὶ πῆρε τὸ πτυχεῖο του τὸ 1925.

Κατὰ τὸ τελευταῖο ἔτος τῶν σπουδῶν του, ἐκάρη Ἀναγνώστης στὸ Βελιγράδι ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Ἀντώνιο, ὁ ὁποῖος κατόπιν, τὸ 1926, τὸν ἔκειρε Μοναχὸ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Μίλκοβο μὲ τὸ ὄνομα Ἰωάννης, εἰς τιμὴν τοῦ μακρυνοῦ συγγενοῦς του καὶ ἀνακηρυγμένου πρόσφατα τότε Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Τομπόλσκ, καὶ σύντομα τὸν ἐχειροτόνησε Ἱεροδιάκονο. Στὴν Ἐορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου τοῦ ἰδίου ἔτους, ὁ νεαρὸς Μοναχὸς ἔγινε Ἱερομόναχος ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Τσελιαμπίνσκ Γαβριήλ.

Αὐτὰ τὰ χρόνια ἦταν καθηγητὴς θρησκευτικῶν σὲ Σερβικὸ Λύκειο καὶ τὸ 1929 διωρίσθηκε στὴν Ἱερατικὴ Σχολὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὴν πόλι Βιτώλια (Μοναστήριον) ποὺ ἀνήκει στὴν Ἐπισκοπὴ Ἀχρίδος.

Στὰ Βιτώλια ὁ Ἅγιος ἐκέρδισε τὴν ἀγάπη τῶν φοιτητῶν του καὶ ἐδῶ ἔγιναν γνωστοὶ οἱ πνευματικοὶ του ἀγῶνες. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης προσευχόταν διαρκῶς, τελοῦσε καθημερινῶς τὴν Θεία Λειτουργία ἢ παρευρίσκετο σὲ Αὐτὴν καὶ μετελάμβανε τῶν Ἁγίων Μυστηρίων, νήστευε αὐστηρῶς καὶ συνήθως ἔτρωγε μία φορὰ τὴν ἡμέρα, ἀργὰ τὸ βράδυ. Ὁ

Ἅγιος, μὲ πατρικὴ ἀγάπη, ἐμφύτευε ὑψηλὰ πνευματικὰ ἰδεώδη στοὺς σπουδαστάς, οἱ ὅποιοι ἀνεκάλυψαν πρῶτοι τὴν μεγάλη πνευματικὴ του ἄθλησι: παρετήρησαν ὅτι ποτὲ δὲν ξάπλωνε γιὰ νὰ κοιμηθῆ! Ὁ ὕπνος τὸν ἐπισκεπτόταν μετὰ ἀπὸ ὑπερβολικὴ κόπωση καὶ συνήθως γονατισμένον στὴν γωνία τοῦ κελλίου του κάτω ἀπὸ τὶς ἹΑγιες Εἰκόνες.

Ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐπαρχίας ἐκείνης, ὁ γνωστὸς γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ σοφία του Νικόλαος Βελμίροβιτς, ὁ σύγχρονος «Χρυσόστομος τῶν Σέρβων», ὅπως ἐπιτυχῶς ἀπεκλήθη, ἐκτιμοῦσε καὶ ἀγαποῦσε τὸν νεαρὸ Ἱερομόναχο Ἰωάννη. Μία ἡμέρα ὅταν ἔφευγε ἀπὸ τὴν Σχολὴ μετὰ ἀπὸ ἐπίσκεψί του, ἐστράφη σὲ μιὰ ομάδα σπουδαστῶν καὶ εἶπε: «Παιδιά, νὰ ἀκοῦτε τὸν π. Ἰωάννη, εἶναι ἹΑγγελος Θεοῦ σὲ μορφὴ ἀνθρώπου».

Οἱ ἴδιοι οἱ σπουδασταὶ ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι ὁ Ἅγιος ζοῦσε ἹΑγγελικὴ ζωὴ. Ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ταπεινώσις του, ὡμοίαζαν πρὸς τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ταπεινώσι τῶν μεγάλων ἀσκητῶν καὶ ἀναχωρητῶν. Ἦταν γεμᾶτος ἀγάπη πρὸς ὅλους, ἰδίως τὰ παιδιά, ἐξυπηρετικὸς, ἀπλοῦς, πρόσχαρος, πρᾶος, συμπαθής, ἐλεήμων. Ποτὲ δὲν τὸν εἶδε κανεὶς θυμωμένο, ποτὲ δὲν κατέκρινε κάποιον, ποτὲ δὲν ὠμιλοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ζοῦσε τὰ γεγονότα τοῦ ἹΑγίου Εὐαγγελίου σὰν νὰ τὰ ἔβλεπε μπροστά του. Πάντοτε ἐγνώριζε τὸ κεφάλαιο τῆς ἹΑγίας Γραφῆς γιὰ νὰ εὔρη ἓνα γεγονὸς καί, ὅταν χρειαζόταν, μποροῦσε πάντοτε νὰ ἀναφέρῃ τὸ ἐδάφιο.

Ἐγνώριζε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἰδιομορφία κάθε σπουδαστοῦ, ὥστε σὲ κάθε στιγμή μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὶ ἤξερε ἢ δὲν ἤξερε ὁ σπουδαστής. Ὁ Ἅγιος εἶχε ἓνα εἰδικὸ χάρισμα ἀπὸ τὸν Θεό: μία ἐξαιρετικὴ μνήμη. Ἐπομένως, μποροῦσε νὰ βαθμολογῆ τοὺς σπουδαστάς του, χωρὶς νὰ ἀνατρέχῃ σὲ ἀρχεῖα καὶ σημειώσεις. Ἡ ἀγάπη συνέδεε τὸν π. Ἰωάννη καὶ τοὺς σπουδαστὰς μεταξύ τους. Γι' αὐτοὺς ὁ Ἅγιος ἦταν ἡ ἐνσάρκωσις ὅλων τῶν Χριστιανικῶν ἀρετῶν. Δὲν παρατηροῦσαν κανένα ἐλάττωμα σ' αὐτόν, οὔτε στὴν ὁμιλία του (εἶχε μία ἐλαφρὰ βραδυγλωσσία). Δὲν ὑπῆρχε πρόβλημα προσωπικὸ ἢ κοινό, τὸ ὅποιο νὰ μὴν μποροῦσε αὐτὸς νὰ ἐπιλύσῃ ἀμέσως. Δὲν ὑπῆρχε ἐρώτησις, γιὰ τὴν ὁποία νὰ μὴν εὔρισκε ἀπάντησι, πού ἦταν πάντοτε ἀκριβής, σαφής, τέλεια καὶ πλήρης, διότι ἦταν πραγματικὰ μορφωμένος ἄνθρωπος. Ἡ μὀρφωσις του, ἡ σοφία του, βασιζόταν στὸ πιὸ σταθερὸ θεμέλιο, τὸν φόβο τοῦ Κυρίου. Ὁ Ἅγιος προσευχόταν θερμὰ γιὰ τοὺς σπουδαστάς του. Τὶς νύκτες ἐφρόντιζε στοργικὰ γιὰ τὸν καθένα: τακτοποιοῦσε τὸ προσκέφαλο τοῦ ἑνός, τὸ σκέπασμα τοῦ ἄλλου. Ἐξερχόμενος τοῦ θαλάμου, εὐλογοῦσε τὸν κοιμώμενο μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ

ἀπομακρυνόταν ἀθόρυβα.

Τὴν πρώτη ἐβδομάδα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὁ Ἅγιος Ἰωάννης δὲν ἔτρωγε τίποτε, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα μικρὸ πρόσφορο καθημερινῶς· τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ τὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα. Τὸ Μ. Σάββατο τὸ σῶμα του ἦταν τελείως ἐξαντλημένο... Ἀλλὰ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀνακαινιζόταν καὶ ἐπανακτοῦσε τὶς δυνάμεις του... Στὸν Ὅρθρο τοῦ Πάσχα ἀναφωνοῦσε τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» σὰν ὁ Χριστὸς νὰ ἀναστηνόταν ἀκριβῶς ἐκείνη τὴν νύκτα... Τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε... Ἡ πασχάλια χαρά, ποὺ ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ τὸν Ἅγιο, μεταδιδόταν στὸν καθένα μέσα στὴν Ἐκκλησία... Ὅποιος ἦταν στὸν Ναὸ μὲ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸ Πάσχα, τό δοκίμαζε αὐτό.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ ἄρχισε νὰ συγγράφῃ ἀξιόλογα πνευματικὰ κείμενα, ὅπως μία μελέτη γιὰ τὴν τιμὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, διακρινομένη γιὰ τὴν μεστότητα καὶ ἀκριβεία της. Τὴν δραστηριότητά του αὐτὴν συνέχισε μέχρι τοῦ τέλους τοῦ βίου του. Ἄν καὶ δὲν μᾶς ἄφησε συστηματικὰ ἔργα, τὰ συνεχῆ ἄρθρα του στὸν ἐκκλησιαστικὸ τύπο τῆς ἐποχῆς του, καὶ ἀργότερα οἱ Ἐκθέσεις του στὴν Σύνοδο, εἶναι σαφῶς ἐρριζωμένα στὴν Ὁρθόδοξη Πατερικὴ Θεολογία, καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν βαθειὰ πνευματικότητα, τὴν μετριοπάθεια καὶ νηφαλιότητα, τὴν λιτότητα καὶ σαφήνεια, τὴν πληρότητα καὶ γλαφυρότητά τους. Στὸν εὐλαβῆ ἀναγνώστη εἶναι αἰσθητό, ὅτι ἡ συγγραφικὴ παραγωγή τοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου ἐκφράζει τὰ ἐν Χριστῷ βιώματά του, γι' αὐτὸ εὐωδιάζει καὶ καταθέλγει τὴν ψυχή.

Ἴσως αὐτὸ τὸ ἰδιαίτερο θεολογικὸ χάρισμα τοῦ εὐλογημένου Ἰωάννου θὰ εἶχε διαπιστώσει πρῶιμα ὁ Μητροπολίτης Ἀντώνιος Κραποβίτσκου, γι' αὐτὸ καὶ ὅταν τὸν ἐχειροτόνησε Ἐπίσκοπο τοῦ ἀπηύθυνε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὴν ἐξῆς χαρακτηριστικὴ προτροπή:

«Ἀγάπα τὴν θεολογία καὶ προσπάθησε νὰ διεισδύῃς στὰ βάθη της. Μὲ αὐτὴν φώτιζε τὴν ψυχὴ σου καὶ τὶς ψυχὰς τῶν γύρω σου, καὶ μὲ τὴν μάθησί σου δίδε στὸν νοῦ σου ψυχροσωτήρια τροφή...».

3. Στὴν Κίνα (1934-1949)

ΤΟ 1934 ἡ Σύνοδος τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς ἀπεφάσισε νὰ ἀνυψώσῃ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη στὸ ἐπίσκοπικὸ ἀξίωμα καὶ νὰ τὸν διορίσῃ στὴν πόλι Σαγγάη, ὡς Βοηθὸ Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπαρχίας τῆς Κίνας, ὅπου ὑπῆρχε

τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πολυπληθῆς Ρωσικὴ παρουσία μεταναστῶν ἐξ αἰτίας κυρίως τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Κομμουνισμοῦ στὴν πατρίδα τους.

Γιὰ τὸν ἴδιο τὸν Ἅγιο τίποτε δὲν ἦταν πιὸ ἀπόμακρο ἀπὸ τὴν σκέψι αὐτῆ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν διήγησι μιᾶς γνωστῆς του στὴν Σερβία. Τὸν συνάντησε στὸ τράμ καὶ τὸν ἐρώτησε, γιὰ ποιὸ λόγο εἶχε ἔλθει στὸ Βελιγράδι. Ἀπάντησε ὅτι ἤλθε, διότι κατὰ λάθος ἔλαβε μήνυμα γιὰ κάποιον ἄλλο Ἱερομόναχο Ἰωάννη, τὸν ὁποῖον θὰ ἔκαναν Ἐπίσκοπο. Ὅταν τὸν συνάντησε τὴν ἐπομένη ἡμέρα, τῆς εἶπε ὅτι τὸ λάθος ἦταν χειρότερο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ περίμενε, διότι ἔμαθε ὅτι εἶχαν ἀποφασίσει νὰ χειροτονήσουν Ἐπίσκοπο αὐτὸν τὸν ἴδιο!

Ὅταν ἀντέταξε στὴν Σύνοδο ὅτι ἦταν βραδύγλωσσος, τοῦ εἶπαν ὅτι καὶ ὁ Προφήτης Μωϋσῆς εἶχε τὴν ἴδια δυσκολία...

Ἡ χειροτονία ἐγίνε τὴν 28ῃ Μαΐου τοῦ 1934. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ἦταν ὁ τελευταῖος Ἐπίσκοπος, τὸν ὁποῖον ἐχειροτόνησε ὁ Μητροπολίτης Ἀντώνιος.

Ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἔφθασε στὴν Σαγγάη ἀπὸ τὴν Σερβία τὴν 21ῃ Νοεμβρίου τοῦ 1934, Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Πολὺς κόσμος εἶχε συγκεντρωθῆ στὸ λιμάνι, γιὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν νέο του Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος ὀλόκαρδα ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του καὶ πολὺ σύντομα ἀνεδείχθη μία ἐξέχουσα φυσιογνωμία τῆς Σαγγάης.

Ἡ ὀλοκλήρωσις τοῦ τεραστίου Καθεδρικοῦ Ναοῦ καὶ ἡ ἐπίλυσις ἐνὸς χρονίζοντος ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος, τὸν ἀνέμεναν. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης σύντομα εἰρήνευσε τὰ πράγματα καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἀποκατέστησε σχέσεις μὲ τοὺς Σέρβους, Ἕλληνας καὶ Οὐκρανοὺς στὴν δικαιοδοσίᾳ του. Ἐπίσης, ὀλοκλήρωσε τὴν κατασκευὴ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ, ἀφιερωμένου στὴν τιμὴ τῆς Θεομητορικῆς Εἰκόνας «Ἐγγυήτρια τῶν Ἀμαρτωλῶν» καὶ τοῦ τριώροφου Ἐκκλησιαστικοῦ Οἴκου μὲ καμπαναριό. Πρόσεξε ἰδιαιτέρως τὴν πνευματικὴ μὀρφωσι τῶν νέων. Ἐδίδασκε ὁ ἴδιος θρησκευτικὰ στὶς μεγαλύτερες τάξεις τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ πάντοτε ἦταν παρὼν στὶς ἐξετάσεις γιὰ τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα σὲ ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Σαγγάης. Ἦταν ὁ ἐμπνευστῆς καὶ ὁδηγὸς στὴν κατασκευὴ Ναῶν, νοσοκομείων, ἀσύλων γιὰ τοὺς ψυχασθενεῖς, ὀρφανοτροφείων, γηροκομείων, ἐντευκτηρίων καὶ ἐν συντομίᾳ ὅλων τῶν κοινωνικῶν δραστηριοτήτων τῶν Ρώσων στὴν Σαγγάη. Ὁ Ἅγιος, ἐνωμένος μὲ τὸ ποιμνιό του, συμμετεῖχε ἀπ' εὐθείας σὲ ὅλες τὶς πρωτοβουλίες τῶν ὀργανισμῶν τῶν μεταναστῶν, ἀλλὰ - παρὰ τὶς ποικίλες αὐτὲς ποιμαντικὲς ἀπασχολήσεις του - ἔμενε ξένος γιὰ τὸν κόσμο.

Αὐτὸς ὁ συνδυασμὸς μιᾶς ἔντονης ἐσωτερικῆς ζωῆς καὶ μιᾶς ζηλευτῆς ἐξωτερικῆς δραστηριότητος ἦταν τὸ πολὺ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῆς προσωπικότητός του σὲ ὅλη τὴν διάρκειά της πολυτάραχης ποιμαντικῆς του πορείας.

Ἦταν ἄνθρωπος τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς μὲ κέντρο τὴν Θεία Εὐχαριστία καὶ τὴν Θεία Λατρεία· ἀπὸ ἐκεῖ ἀντλοῦσε τὴν δύναμι καὶ τὴν ἀγιότητα.

Ἐνας συνεπίσκοπός του γράφει σχετικά:

«Ὅπως ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης, τὸ παράδειγμα τοῦ ὁποῖου ἀκολουθοῦσε ὁ Βλαντίκα Ἰωάννης, ἡ πλήρης Χάριτος δύναμὶς του προερχόταν πρωτίστως ἀπὸ τὴν καθημερινή του συμμετοχὴ στὰ Ἅγια Μυστήρια. Ἀργότερα, θὰ κατέλυε χωρὶς βιασύνῃ τὰ Ἅγια Δῶρα, παραμένοντας ἐπ' ἄρκετὸν στὸ Ἱερό, εἰδικὰ τὶς καθημερινές, ὅταν ὁ ἴδιος τελοῦσε τὴν Θεία Λειτουργία. Ἡ προσευχή του καὶ τὸ τι αὐτὲς τὶς στιγμὲς ζοῦσε εἶναι ἓνα μυστήριον, γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν τολμοῦμε καὶ δὲν μπορούμε νὰ ὁμιλήσουμε. Πέραν αὐτοῦ, ἦταν πάντοτε σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τὸν λαὸ - ἀκούγοντάς τον, βοηθώντας τον - καὶ σὲ πνευματικὴ κοινωρία μὲ τοὺς Ἁγίους... Ὁ Βλαντίκα Ἰωάννης ὅταν ταξίδευε, ἔπαιρνε μαζί του μία πλήρη σειρὰ λειτουργικῶν βιβλίων...».

Ἔτσι ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἀφιξέως του στὴν Σαγγάη, ὅπως καὶ πρὶν, λειτουργοῦσε καθημερινῶς. Ὅπου καὶ νὰ εὐρίσκετο, ποτὲ δὲν παρέλειπε τὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες. Κάποτε, λόγῳ τῆς συνεχοῦς ὀρθοστασίας, τὸ πόδι του πρήσθηκε πάρα πολὺ καὶ ἡ ἱατρικὴ ὁμάδα πού τὸν ἐξέτασε φοβόταν γιὰ γάγγραινα. Τοῦ συνέστησαν νὰ νοσηλευθῆ ἀμέσως. Ὁ Ἅγιος ἀρνήθηκε. Τότε οἱ ῥῶσοι ἱατροὶ ἐμήνυσαν στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲν ἀνελάμβαναν εὐθύνη γιὰ τὴν υγεία καὶ τὴν ζωὴ τοῦ ἀσθενοῦς. Τὰ μέλη τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ ἀπὸ ἐξαντλητικὰς νοουθεσίες, ἀκόμη καὶ ἀπειλές, ἀνάγκασαν τὸν Ἅγιο νὰ συμφωνήσῃ καὶ τὸν ἔστειλαν στὸ νοσοκομεῖο. Τὸ Ἀπόγευμα ὁμως ἔφυγε ἀπὸ αὐτὸ μόνος του καὶ στὶς 6 μ.μ. προΐστατο τῆς Ἀγρυπνίας τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἐνῶ τὸ πρῆξιμον εἶχε τελείως ἐξαφανισθῆ!...

Ὁ Ἅγιος ἐπιτελοῦσε ὅλο τὸν κύκλον τῶν καθημερινῶν Ἀκολουθιῶν, χωρὶς καμμία περικοπὴ, καὶ στὸ Ἀπόδειπνο διάβαζε - ὡς ὑπερβολικὰ φιλοάγιος - μέχρι καὶ πέντε ἢ παραπάνω Κανόνες πρὸς τιμὴν τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων τῆς ἡμέρας. Δὲν ἐπέτρεπε ὁμιλίαι χωρὶς μεγάλη

ανάγκη στο Ἱερὸ Βῆμα καὶ προσωπικῶς ἐφρόντιζε γιὰ τὴν συμπεριφορὰ τῶν παιδιῶν ποὺ διακονοῦσαν, μάλιστα δὲ ἔγραψε ἓνα «Τυπικὸν Συμπεριφορᾶς» γι' αὐτά, τὸ ὁποῖο μὲ αὐστηρότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀγάπη, τὰ ἀνάγκαζε νὰ συμμορφῶνται. Μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία παρέμενε στὸ Ἱερὸ δύο καὶ τρεῖς ὥρες ἐν προσευχῇ καὶ θεωρίᾳ καὶ μία φορὰ εἶπε: «Πόσο δύσκολο εἶναι νὰ ἀρπαγῆς ἀπὸ τὴν προσευχῇ καὶ νὰ ἐπιστρέψης στὴν κοσμικὴ τύρβη!». Τὴν νύκτα παρέμενε ἄγρυπνος...

Ἡ ἀσκητικὴ αὐτὴ ἀγωγή ἀντικατόπτριζε μία βαθειὰ ἐσωτερικὴ ζωὴ, πλούσια σὲ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποὺ ξεχειλίζαν πρὸς τὰ ἔξω, ἂν καὶ ὁ Ἅγιος προσπαθοῦσε νὰ τὰ καλύπτῃ μὲ τὸ πέπλο τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς διὰ Χριστὸν σαλότητος: οἱ πιστοὶ ὠμολογοῦσαν, ὅτι πολλὰς φορὰς τὸν ἔβλεπαν μέσα στὸ Ἴκτιστο Φῶς, ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἄλλοτε μέσα στὸ Ἱερὸ Βῆμα καὶ ἄλλοτε ὅταν ἐκήρυττε!...

Ποτὲ δὲν ἔκανε «κοινωνικὲς ἐπισκέψεις», παρὰ ἐμφανιζόταν ξαφνικὰ σ' αὐτοὺς ποὺ εἶχαν ἀνάγκη, ἀπροσδόκητα, κάθε στιγμὴ μὲ ὁποιοσδήποτε καιρικὲς συνθήκες καὶ τὶς πιὸ ἀσυνήθιστες ὥρες. Καθημερινῶς ἐπισκεπτόταν τοὺς ἀρρώστους μὲ τὴν Θεία Μετάληψι. Τακτικὰ τὸν ἔβλεπαν βραδυνὲς ὥρες, μὲ κακοκαιρία, στοὺς δρόμους τῆς Σαγγάης, μὲ τὴν ἐπισκοπικὴ ράβδο στὸ χέρι καὶ τὸ ράσο του νὰ ἀνεμίζει. Στὴν ἐρώτησι, ποῦ πηγαίνει μὲ τέτοιο καιρὸ, ἀπαντοῦσε: «Πρέπει νὰ ἰδῶ τὸν τάδε ἐδῶ κόντα...» Ἄλλ' ὅταν τὸν συνώδευαν, αὐτὸ τὸ «ἐδῶ κόντα» ἦταν μερικὰ χιλιόμετρα!...

«Ὅταν μεριμνᾷς γιὰ τὴν σωτηρίᾳ τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων», ἔλεγε ὁ Ἅγιος, «πρέπει νὰ θυμᾷσαι, ὅτι ἔχουν καὶ σωματικὲς ἀνάγκες, οἱ ὁποῖες ἐκδηλώνουν ἐντονα τὴν παρουσίᾳ τους. Δὲν μπορεῖς νὰ κηρύττῃς τὸ Εὐαγγέλιο, χωρὶς νὰ ἐπιδεικνύῃς ἀγάπη στὰ ἔργα». Μία ἔκφρασις τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης τοῦ Ἁγίου ἦταν ἡ ἴδρυσις τοῦ ὀρφανοτροφείου τοῦ Ἁγίου Τύχωνος τοῦ Ζαντόνσκ, γιὰ ὀρφανὰ καὶ γιὰ παιδιὰ πτωχῶν γονέων. Συγκέντρωσε μερικὲς γυναῖκες καὶ μὲ τὴν βοήθειά τους ἄρχισε μὲ ὀκτῶ παιδάκια. Μὲ τὸν καιρὸ τὸ ὀρφανοτροφεῖο προώδευσε τόσο πολὺ, ὥστε φιλοξένησε ἑκατοντάδες παιδιὰ στὰ δεκαπέντε χρόνια τῆς λειτουργίας του. Ὁ ἴδιος ὁ Βλαντίκα μάζευε τὰ ἀρρώστα καὶ πεινασμένα παιδιὰ ἀπὸ δρόμους καὶ σκοτεινὰ σοκάκια τῆς Σαγγάης. Μία φορὰ ἔφερε ἓνα κοριστακί στὸ ὀρφανοτροφεῖο, τὸ ὁποῖο «ἀγόρασε» ἀπὸ ἓνα Κινέζο γιὰ ἓνα μπουκάλι βότκα!...

Οἱ πιστοὶ τῆς Ἐπαρχίας τῆς Σαγγάης ἔτρεφαν βαθειὰ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν Ἀρχιερέα τους, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ ἐξῆς ἀποσπάσματα ἐπιστολῆς τους πρὸς τὸν Μητροπολίτη τοῦ

Χαρμπίν Μελέτιο τὸ 1943:

«Ἐμεῖς οἱ λαϊκοὶ δὲν μπορούμε οὔτε νὰ προσεγγίσουμε τὶς εὐρεῖς γνώσεις του τῆς θεολογίας, τῆς πολυμαθείας του, τῶν ὁμιλιῶν του, βαθέως ἐμποτισμένων ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Πίστι, οἱ ὁποῖες ἐκφωνοῦνται σχεδὸν καθημερινῶς καὶ ἐκδίδονται τακτικῶς. Ἐμεῖς, ὁ λαὸς τῆς Σαγγάης, θὰ ὁμιλήσουμε γι' αὐτὸ ποὺ βλέπουμε καὶ αἰσθανόμεθα στὴν πολυεθνικὴ πόλι μας, ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἐπισκόπου μας, αὐτὸ ποὺ βλέπουμε μὲ τὰ ἁμαρτωλὰ μάτια μας καὶ αὐτὸ ποὺ αἰσθανόμεθα μὲ τὴν χριστιανικὴ καρδιά μας... Ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐλεύσεώς του: τὸ λυπηρὸ φαινόμενο τοῦ διχασμοῦ τῶν ἐκκλησιῶν σταμάτησε· ὄρφανοτροφεῖο τοῦ Ἁγίου Τύχωνος Ζαντόνσκ, τὸ ὁποῖο τρέφει, ἐνδύει καὶ μορφώνει 200 παιδιά, κτίσθηκε ἐκ τοῦ μηδενός· σταδιακῶς, ἡ κατάστασις τοῦ πτωχοκομείου τοῦ Ἁγίου Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος καλυτέρευσε· τοὺς ἀρρώστους σὲ ὅλα τὰ νοσοκομεῖα τῆς Σαγγάης ἐπισκέπτονται ἱερεῖς καὶ τοὺς μεταλαμβάνουν κανονικῶς καί, σὲ περίπτωσι θανάτου, ἀκόμη καὶ ἀστέγων, ἐπιτελεῖται εὐπρεπὴς κηδεῖα· τοὺς ψυχοπαθεῖς, οἱ ὁποῖοὶ μένουν σὲ νοσοκομεῖο μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλι, τοὺς ἐπισκέπτεται ὁ ἴδιος προσωπικῶς· οἱ φυλακισμένοι ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ μεταλαμβάνουν σὲ Θ. Λειτουργίης ποὺ τελοῦνται στὶς φυλακὲς κάθε μῆνα. Δίδει σοβαρὴ προσοχὴ στὴν διαπαιδαγώγησι τῶν νέων μὲ τὸ αὐστηρὸ Ὁρθόδοξο καὶ ἐθνικὸ μας πνεῦμα. Σὲ πολλὰ μὴ ρωσικὰ σχολεῖα, τὰ παιδιά μας διδάσκονται θρησκευτικὰ μαθήματα. Στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς τῆς Κοινότητός μας βλέπουμε πῶς μᾶς ὁδηγεῖ, ὑπερασπιζόμενος ἐμᾶς καὶ τὶς αἰώνιες ρωσικὲς ἠθικὲς ἀρχές. Ὅλες οἱ ὀμάδες τῶν αἰρετικῶν καὶ οἱ ὁμολογίης τῶν ἑτεροδόξων, κατανοοῦν πλὴν, ὅτι τὸ νὰ πολεμήσουν τέτοιο στυλο τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως εἶναι πάρα πολὺ δύσκολο. Ὁ Ἐπίσκοπός μας ἀκούραστα ἐπισκέπτεται τοὺς Ναούς, τὰ νοσοκομεῖα, τὰ σχολεῖα, τὶς φυλακὲς, τὶς πολιτικὲς καὶ στρατιωτικὲς ὀργανώσεις, πάντοτε μεταφέρων μαζί του τὴν εἰρήνη καὶ τὴν πίστι. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἐλεύσεώς του οὔτε ἓνας ἄρρωστος δὲν ἔμεινε χωρὶς τὴν εὐχή του καὶ τὴν προσωπικὴ του ἐπίσκεψι. Μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ φωτιστοῦ μας πολλοὶ ἔλαβαν

ἀνακούφισι καὶ ὑγείᾳ. Ἐκεῖνος, σὺν πυρσός, φωτίζει τὴν ἁμαρτωλότητά μας, σὺν σήμαντρο ξυπνᾷ τὴν συνειδησί μας καὶ διεγείρει τὶς ψυχές μας στὸν χριστιανικὸ ἀγῶνα, μᾶς προσκαλεῖ ὡς καλὸς ποιμὴν γιὰ λίγο νὰ ἀφήσουμε τὴν γῆ καὶ τὴν κοσμικὴ φθορὰ καὶ νὰ ἀνυψώσουμε τοὺς ὀφθαλμοὺς μας στὸν οὐρανό, "ὅθεν ἤξει ἡ βοήθεια ἡμῶν". Δηλαδή, εἶναι παράδειγμα, ὅπως γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, "ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνεΐᾳ" (Α΄ Τιμοθ. δ΄ 12)!».

Οἱ εὐσεβεῖς Ρῶσοι δὲν λάθεψαν στὴν ἐκτίμησι τοῦ ἔργου τοῦ ποιμένου των, ὁ ὁποῖος ἦταν ἔτοιμος «τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῦσαι» ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του.

Τὸ θαυματουργικὸ καὶ προορατικὸ χάρισμα τοῦ Ἁγίου ἦσαν πολὺ γνωστὰ στὴν Σαγγάη. Μία φορὰ τὴν Διακαινήσιμο ἑβδομάδα πῆγε στὸ ἑβραϊκὸ νοσοκομεῖο, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς Ὀρθοδόξους ἀσθενεῖς ἐκεῖ. Ὄταν πέρασε ἀπὸ ἓναν θάλαμο, σταμάτησε μπροστὰ σὲ ἓνα χώρισμα, πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἦταν τὸ κρεβάτι μιᾶς ἐτοιμοθάνατης ἡλικιωμένης ἑβραίας. Ἡ οἰκογένειά της ἦταν ἐκεῖ καὶ ἀνέμενε τὸν θάνατό της. Ὁ Ἅγιος ἀνύψωσε τὸν Σταυρὸ πάνω ἀπὸ τὸ χώρισμα καὶ ἀναφώνησε δυνατὰ: «Χριστὸς Ἄνεστη!» καὶ τὴν ἴδια στιγμή, ὡ τοῦ θαύματος, ἡ ἐτοιμοθάνατη γυναίκα συνῆλθε καὶ ζήτησε νερό. Τὸ ἱατρικὸ προσωπικὸ ἔμεινε κατάπληκτο ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴ τῆς γυναίκας, ἡ ὁποία μόλις πρὸ ὀλίγων στιγμῶν ἀπέθνησκε. Ἡ γυναίκα ἀνέρρωσε καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο!... Τέτοια περιστατικὰ εἶναι ἀναρίθμητα.

Μία φορὰ προσεκάλεσαν τὸν Ἅγιο νὰ μεταλάβῃ ἓναν ἐτοιμοθάνατο στὸ νοσοκομεῖο. Πῆρε τὰ Ἅγια Δῶρα καὶ πῆγε μαζὶ μὲ ἓναν ἄλλο Κληρικό. Ὄταν ἔφθασαν στὸ νοσοκομεῖο, συνάντησαν ἓναν νεαρὸ περίπου εἴκοσι ἐτῶν, ὁ ὁποῖος ἔπαιζε φυσαρμόνικα. Εἶχε ἤδη ἀναρρώσει καὶ ἦταν ἔτοιμος σὲ λίγο νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο. Ὁ Ἅγιος τὸν ἐφώνασε καὶ τοῦ εἶπε: «θέλω νὰ σὲ μεταλάβω αὐτὴν τὴν στιγμή». Ὁ νεαρὸς ἀμέσως ἐξωμολογήθηκε καὶ κοινώνησε. Κατάπληκτος ὁ Κληρικὸς ἐρώτησε τὸν Ἅγιο, γιατί δὲν πῆγε στὸν ἐτοιμοθάνατο, ἀλλὰ σταμάτησε στὸν νεαρὸ ποὺ ἔδειχνε καλὰ στὴν ὑγεία του. Ὁ Ἅγιος ἀπάντησε ἀπλᾶ: «Αὐτὸς θὰ πεθάνῃ ἀπόψε. Ὁ ἄλλος, ποὺ εἶναι βαρεῖα ἀσθενής, θὰ ζῆσῃ πολλὰ χρόνια ἀκόμη». Καὶ ἔτσι ἀκριβῶς ἔγινε!...

Ὁ Κύριος φανέρωσε παρόμοια θαύματα στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερικὴ διὰ τοῦ Ἁγίου Του...

Μετὰ τὴν κοίμησι τοῦ Μητροπολίτου Μελετίου (+1946) καὶ τὸ τέλος τοῦ πολέμου, οἱ ῥῶσοι μετανάσται κληρικοὶ ἐπιέσθησαν πολὺ ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, γιὰ νὰ ὑποταχθοῦν στὸν νέο πατριάρχη Μόσχας Ἀλέξιο Α΄, διάδοχο τοῦ πατριάρχου Σεργίου, ὁ ὁποῖος ὤθησε τὸ 1927 μὲ τὴν γνωστὴ «Διακήρυξι» του τὴν Ἐκκλησίαν σὲ συνεργασία μὲ τὴν ἄβελ Σοβιετικὴ ἐξουσία. Στὴν Ἄνω Ἀνατολὴ σχεδὸν ὅλοι οἱ ἱεράρχες ὑπετάγησαν στὸν νέο πατριάρχη.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ἀρνούμενος τέτοια ὑποταγή, πείσθηκε καὶ ἀπειλήθηκε ἀπὸ τὸν προϊστάμενό του ἀρχιεπίσκοπο Βίκτωρα. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἁγίου πρὸς τὶς ἀπειλὰς αὐτὰς ἦταν ἀπλή: «Ἐπιτάσσομαι στὴν Σύνοδο τῆς Διασπορᾶς καὶ θὰ ἀκολουθῶ τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποία μοῦ ὑποδεικνύει».

Οἱ ἀπειλὰς προχώρησαν σὲ πράξεις. Τὸ ἐπίσημο περιοδικὸ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας χαρακτήρισε ὡς «σχισματικὸν» τὸν «βοηθὸν ἐπίσκοπο Ἰωάννη Μαξίμοβιτς» καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πεκίνου Βίκτωρ τοῦ ἐπέβαλε ἀργία. Ὁ Ἅγιος ἀγνόησε πλήρως τὶς ἀποφάσεις αὐτὰς καὶ ἐξακολούθησε νὰ ἱεουργῇ ἀκόμα καὶ ἔξω ἀπὸ μερικοὺς σφραγισμένους πλέον Ναοὺς του, μὲ τὴν συγκινητικὴ συμπάραστασι τοῦ λογικοῦ ποιμνίου του.

Μετὰ ἀπὸ μεγάλη καθυστέρησι, λόγῳ τῶν δυσχερῶν περιστάσεων, ἔφθασε ἐντολὴ ἀπὸ τὴν Ἀρχιερατικὴν Σύνοδο τῆς Διασπορᾶς, ἡ ὁποία ἀνύψωνε τὸν Ἐπίσκοπο Ἰωάννη σὲ Ἀρχιεπίσκοπο μὲ ἀπ' εὐθείας ὑπαγωγὴν στὴν Σύνοδο.

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς Κίνας καὶ οἱ Ἀρχεὶς τῆς Σαγγάης, ἀνεγνώρισαν τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἰωάννη ὡς τὸν μοναδικὸν ἡγέτη τῆς Ῥωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Κίνα.

4. Στὴν Δυτικὴ Εὐρώπη (1951-1962)

ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ τῆς δεκαετίας τοῦ '40, ὅταν οἱ Κομμουνισταὶ κατέλαβαν τὴν ἐξουσίαν στὴν Κίνα, οἱ Ῥῶσοι ἀναγκάσθησαν νὰ μεταναστεύσουν καὶ πάλι, οἱ περισσότεροι στὶς Φιλιππίνες.

Τὸ 1949 περίπου 5.000 πρόσφυγες ἀπὸ τὴν Κίνα εὐρίσκοντο στὸν καταυλισμὸν τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Προσφύγων στὴν νῆσον Τουμπαμπάου στὶς Φιλιππίνες. Ἔμεναν σὲ σκηνὰς κάτω ἀπὸ τὶς πλέον πρωτόγονες συνθῆκες. Ἐκεῖ ἔφεραν καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ ὀρφανοτροφείου, τοὺς ἡλικιωμένους καὶ τοὺς ἀσθενεῖς. Οἱ ἀτυχεῖς πρόσφυγες διατελοῦσαν ὑπὸ τὴν συνεχῆ ἀπειλὴν σφοδρῶν τυφώνων, διότι ἡ νῆσος εὐρίσκεται ἀκριβῶς στὸν δρόμον τῶν φοβερῶν καὶ καταστρεπτικῶν αὐτῶν

τροπικῶν κυκλῶνων, οἱ ὁποῖοι περνοῦν ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὤκεανοῦ. Κατὰ θαυμαστὸν πράγματι τρόπον, στοὺς εἰκοσιεπτὰ μῆνες τῆς ὑπάρξεως τῆς Ρωσικῆς κατασκηνώσεως, μόνον μία φορὰ ἀπειλήσε τὴν νῆσο ἕνας τυφώνας, ὁ ὁποῖος ὅμως ἄλλαξε τὴν πορεία του καὶ πῆγε γύρω ἀπὸ αὐτήν. Κάθε νύκτα ὁ Ἅγιος Ἰωάννης πήγαινε μὲ τὰ πόδια γύρω ἀπὸ τὸν καταυλισμὸ καὶ εὐλογοῦσε τὶς τέσσερις πλευρές του μὲ τὸν Σταυρό. Ἀργότερα, ὅταν ὁ λαὸς εἶχε φύγει σὲ διάφορες χῶρες καὶ δὲν ἀπέμεινε σχεδὸν κανεὶς στὸν καταυλισμὸ, ἕνας φοβερὸς τυφώνας πέρασε καὶ δὲν ἄφησε τίποτε ὄρθιο!...

Συχνὰ ὁ Ἅγιος συναντιόταν μὲ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, γιὰ τὴν προστασία καὶ τὶς ἀνάγκες τῶν Ρώσων προσφύγων. Τοῦ συνέστησαν νὰ πάη προσωπικὰ στὴν Οὐάσιγκτων τῶν Η.Π.Α., γιὰ νὰ ζητήσῃ νὰ μεταφερθοῦν στὴν Ἀμερικὴ ὅλοι οἱ Ρῶσοι πρόσφυγες τοῦ καταυλισμοῦ. Πῆγε ἀεροπορικῶς στὴν Οὐάσιγκτων καί, παρὰ τὶς δυσκολίες, ἐπέτυχε νὰ ἀλλάξουν οἱ νόμοι γιὰ τὴν ἐγκατάστασι μεταναστῶν καὶ ἔτσι ἡ εἴσοδος τοῦ ποιμνίου του στὴν Ἀμερικὴ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Κυρίου μας κατωρθώθηκε.

Τὸ 1951 διώρισαν τὸν Ἅγιο ὡς Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Ἐπαρχίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἀρχικῶς εἶχε ἔδρα τὸ Παρίσι καὶ κατοπιν τὶς Βρυξέλλες. Ταξίδευε συνεχῶς στὴν Εὐρώπη καὶ λειτουργοῦσε στὰ Γαλλικὰ καὶ Ὀλλανδικὰ, καὶ ὅπως πρὶν, στὰ Ἑλληνικὰ, Κινεζικὰ καὶ ἐν συνεχείᾳ Ἀγγλικά.

Τότε ἐγράφησαν τὰ ἐξῆς γιὰ τὸν Ἅγιο:

«Αὐτὸς ζῆ ἐκτὸς τοῦ ἰδικοῦ μας ἐπιπέδου. Δὲν εἶναι τυχαῖο, ὅτι ἕνας παπικὸς ἱερέας εἶπε στοὺς νέους τῆς ἐνορίας του: "Σεῖς ζητεῖτε ἀποδείξεις. Λέτε, ὅτι δὲν ὑπάρχουν πλέον θαύματα καὶ ἅγιοι. Ἀλλὰ γιατί ζητεῖτε θεωρητικὲς ἀποδείξεις, ὅταν ἕνας ζωντανὸς Ἅγιος περιφέρεται στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ; Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ ἀνυπόδητος!"».

Ὁ «ἀνυπόδητος»!... Αὐτὸς ὁ χαρακτηρισμὸς περικλείει ἕνα θαυμαστὸ ἀσκητικὸ βίωμα τοῦ Ἀγίου μέσα στὸν κόσμον, τὸ ὁποῖο περιγράφει λιτὰ καὶ πολὺ παραστατικὰ ἐπιφανῆς Ρώσος διανοούμενος ὡς ἐξῆς:

«Ὁ Ἐπίσκοπος Ἰωάννης ζοῦσε ζωὴ αὐστηροῦ ἀσκητοῦ: ἀρνιῶταν τὸ φαγητὸ καὶ τὸν ὕπνον, φοροῦσε συνήθως σανδάλια χωρὶς κάλτσες ἀκόμη καὶ τὸν χειμῶνα, καὶ τὸ ρᾶσο του ἔμοιαζε περισσότερο μὲ ἔνδυμα ζητιάνου παρὰ Ἀρχιερέως. Ἡ συμπεριφορὰ του κάποτε προξενοῦσε ἀμηνανία,

ἕξ αἰτίας τῆς “σαλότητός” του...».

Στὴν Εὐρώπη ὁ Ἅγιος συγκέντρωσε πληροφορίες γιὰ τοὺς πρὸ τοῦ Σχίσματος Ἁγίους τῆς Δύσεως, οἱ ὁποῖοι τιμῶνται στὴν Δύσι, ἀλλὰ ἔχουν λησμονηθῆ στὴν Ἀνατολή. Κατόπιν συστάσεώς του, ἡ τιμὴ τους ἐπανῆλθε καὶ τὰ ὀνόματά τους ἔλαβαν καὶ πάλι θέσι στὸ ἐκκλησιαστικὸ ἡμερολόγιο.

Ἡ πνευματικότης, ἡ γλωσσομάθεια καὶ κυρίως τὸ παράδειγμα τοῦ Ἁγίου εἴλκυσαν πολλοὺς Εὐρωπαίους στὴν Ὀρθοδοξία. Ἦταν ἓνας γνήσιος ἱεραπόστολος καὶ ἀληθῆς μάρτυς τῆς Ὀρθοδοξίας. Οἱ προσπάθειές του, ἰδίως γιὰ τὴν δημιουργία ἐντοπιῶν Ὀρθοδόξων πυρήνων στὴν Γαλλία καὶ Ὀλλανδία μὲ τὴν κατάλληλη χρῆσι λειτουργικῶν τύπων, γλώσσης καὶ γηγενοῦς κλήρου, εἶναι ἀξιοπαρατήρητες.

Οἱ «θαυμαστὲς» ἐπεμβάσεις του γιὰ τὴν ἐνίσχυσι τῆς ἱεραποστολῆς δὲν ἔλειπαν. Ἐνα σχετικὸ περιστατικὸ εἶναι πολὺ ἐνδεικτικόν:

Ὁ Ἐπίσκοπος Χάγης Ἰάκωβος, ἓνας Ὀλλανδὸς προσήλυτος στὴν Ὀρθοδοξία, ἀγρυπνοῦσε κάποια νύκτα ἀπὸ τὴν στενοχώρια του, ἐξ αἰτίας πολλῶν σοβαρῶν προβλημάτων. Κανεὶς δὲν ἐγνώριζε τοῦτο καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης ἦταν ἑκατοντάδες χιλιόμετρα μακρῶς... Ξαφνικὰ τὸ τηλέφωνο κτύπησε· ἦταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάννης! Χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ τίποτε ἀπολύτως, εἶπε στὸν Ἐπίσκοπο Ἰάκωβο: «Μὴ στενοχωριέσαι, πήγαινε στὸ κρεβάτι σου καὶ κοιμήσου· ὅλα θὰ τακτοποιηθοῦν!».

Ἡ διέλευσις τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἀπὸ τὴν Δυτικὴν Εὐρώπη ἄφησε κυριολεκτικὰ ἱστορία· ἦταν μία ὀλοφώτεινη τροχιά ποὺ χάραξε ἀνεξίτηλα στὶς καρδιὰς τῶν εὐσεβῶν τὰ ἴχνη τοῦ Ἀσκητοῦ καὶ Θαυματουργοῦ Ἐπισκόπου.

Τὴν ἀτμόσφαιρα, μέσα στὴν ὁποία ζοῦσε ὁ Ἅγιος, τὴν γεύομεθα ἀπὸ τὴν ἐξῆς χαρακτηριστικὴ μαρτυρία ποὺ μᾶς διέσωσε σεβαστὴ Καθηγουμένη:

«...Στὴν διάρκεια τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου (στὸ Μοναστήρι τῆς Λέσνα στὴν Γαλλία) ὁ Βλαντίκα στεκόταν πάντοτε μὲ τὸν ἀγκῶνα στηριγμένο στὸ ἀναλόγιο, δείχνοντας μισοκοιμισμένος. Στὸ βάθος τοῦ Ναοῦ, ἡ Ἀδελφὴ Ξένη ψιθύρισε: “Δὲν κοιμήθηκε τὸ βράδυ· τώρα λαγοκοιμᾶται”. Ὁ Βλαντίκα γύρισε ἀμέσως καὶ τὴν ἐκοίταξε. Αὐτὴ ἦταν ἔτοιμη νὰ πέσῃ στὸ ἔδαφος ἀπὸ τὴν ἐκπληξί της... Ὅποτε ἐπισκεπτόταν τὴν Ἀγγλία, ἔμενε

πάντοτε μὲ μᾶς στὸ Ἑσυχαστήριον τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στὸ Λονδίνο. Ποτὲ δὲν κοιμόταν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀναπαύοταν, καθήμενος σὲ μία πολυθρόνα στὸ διπλανὸ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν γραφείου. Τὴν νύκτα, ἀκούγαμε πόσο συχνὰ πῆγαινε στὸν Ναὸ... Μία φίλη τῆς Κοινότητός μας, ἡ Παρασκευὴ Δημητρίου, ἦταν ἄρρωστη σὲ κῶμα. Κατ' αἴτησίν μας, ὁ Βλαντίκα Ἰωάννης πῆγε νὰ τὴν ἰδῆ· προσευχήθηκε καὶ τὴν εὐλόγησε. Τὴν ἴδια ἡμέρα αὐτὴ σηκώθηκε ὑγιῆς καὶ μὲ δάκρυα διηγήθηκε πὼς εἶχε αἰσθανθῆ τὴν ἀρρώστια ξαφνικὰ νὰ τὴν ἀφήνη! Ἄλλοι μοῦ εἶπαν, ὅτι ὅποτε ὁ Βλαντίκα τοποθετοῦσε τὰ χέρια του στὸ κεφάλι κάποιου, αἰσθανόταν αὐτὸς τὴν δύναμι τῆς Χάριτος καὶ κάποιος αἰσθάνθηκε φῶς στὴν ψυχὴ του. Ὁ Βλαντίκα ἐκπλήρωνε τὶς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου μὲ θυσιαστικὴ ἀγάπη καὶ ὁ Κύριος ἀπαντοῦσε στὶς προσευχὰς του...».

5. Στὴν Δυτικὴ Ἀμερικὴ (1962-1966)

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ τοῦ 1962 ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ἔφθασε στὴν τελευταία του Ἐπαρχία. Συνέπεσε νὰ εἶναι ἡ Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Κατὰ τὴν ἴδια Ἑορτὴ πρὶν ἀπὸ τριάντα περίπου χρόνια εἶχε φθάσει στὴν Σαγγάη, στὴν πρώτη του Ἐπαρχία.

Ἀρχικῶς ἐβοήθησε τὸν ἡλικιωμένο καὶ ἀσθενῆ Ἀρχιεπίσκοπο Τύχωνα, μετὰ τὴν κοίμησίν του ὁποίου (17.3.1963 ἐκ. ἡμ.), ὁ Ἅγιος ἀνέλαβε Ἀρχιεπίσκοπος Δυτικῆς Ἀμερικῆς καὶ Σὰν Φραντσίσκο.

Καὶ ἐδῶ ὁ ἀκάματος καὶ φιλόπονος δοῦλος τοῦ Θεοῦ συνάντησε ἕναν ἡμιτελῆ Καθεδρικὸ Ναό, ἀφιερωμένον στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο· ἐπίσης καὶ ἐδῶ, ὅπως καὶ στὴν Κίνα, ἡ Ἐκκλησία σπαρασσόταν ἀπὸ μία διαφωνία. Ἡ πρώτη μέριμνα τοῦ Ἁγίου ἦταν ἡ ἀποπεράτωση τοῦ νέου Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Πάντων Θλιβομένων ἢ Χαρὰ», τοῦ ὁποίου οἱ ἐργασίαι εἶχαν σταματήσει ἐξ αἰτίας ἐλλείψεως πόρων καὶ ἰσχυρῶν διαφωνιῶν γιὰ τὰ οἰκονομικά, ποὺ παρέλυσαν τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα. Ὁ Κύριός μας διὰ τοῦ ἐλέους Του βοήθησε τὸν Ἅγιό Του, ὁ ὁποῖος ὑπέφερε πάρα πολὺ ἐξ αἰτίας τῆς διαφωνίας, μέχρι καὶ τοῦ σημείου νὰ συρθῆ στὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἀλλὰ συνέχισε μὲ προσευχὴ καὶ μὲ ἀνύστακτὴ ἐπίβλεψιν τὴν κατασκευὴν, ἐμπνέοντας ὅλους μὲ τὸ παράδειγμά του γιὰ θυσίας καὶ κόπους.

Τὰ τελευταία ἔτη τῆς ζωῆς του ἦσαν πλήρη πικρίας, συκοφαντιῶν καὶ διωγμοῦ. Μερικὲς φορὲς οἱ ἄνθρωποι φθονοῦσαν καὶ κατέκριναν

τὸν Ἅγιο, ὅταν τοὺς συμπεριφερόταν αὐστηρά, συμφώνως πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Κάποτε ἐρωτήθηκε, ποῖος φταίει γιὰ τὶς διαφωνίες στὴν Ἐκκλησία. Ὁ Ἅγιος ἀπάντησε κοφτά: «ὁ διάβολος».

Τὸ 1964 ἡ κατασκευὴ τοῦ μεγαλύτερου Ναοῦ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς στὴν Ἀμερικὴ μὲ πέντε χρυσοῦς τρούλλους ἦταν οὐσιαστικὰ ὠλοκληρωμένη. Ἡ τοποθέτησις τῶν μεγαλοπρεπῶν σταυρῶν στοὺς τρούλλους, οἱ ὁποῖοι διακρίνονται ἀπὸ τὰ πλοῖα ποὺ προσεγγίζουν τὸ Σὰν Φραντσίσκο, ἄρχισε μὲ μία μεγάλη Λιτανεία μὲ τὴν συμμετοχὴ μεγάλου πλήθους πιστῶν. Πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ ἀναβληθῇ ἡ Λιτανεία ἐξ αἰτίας βροχοπτώσεων, ὁ Ἅγιος, χωρὶς κανένα δισταγμὸ, ἠγήθηκε αὐτῆς μὲ ὕμνους στοὺς ὑγροὺς δρόμους τῆς πόλεως. Μόλις ἡ Λιτανεία ἄρχισε, ἡ βροχὴ ἔπαυσε. Οἱ Σταυροὶ εὐλογήθηκαν μπροστὰ στὸν νέο Καθεδρικὸ Ναὸ καὶ ὅταν ὁ κεντρικὸς Σταυρὸς ἀνυψώθηκε, ὁ ἥλιος ξεπρόβαλε καὶ ἓνα περιστέρι ἐκάθησε πάνω στὸ ἀπαστράπτον σύμβολο τοῦ Χριστοῦ! Αὐτὸς ὁ ὁρατὸς θρίαμβος τῆς ἀνυψώσεως τῶν συμβόλων τῆς νίκης τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔλαμπαν στοὺς λόφους μιᾶς συγχρόνου Βαβυλῶνος, ὅπου ὁ σατανισμὸς ἐξασκεῖται ἀνοικτά, ἦταν ἡ νίκη ποὺ ἔσπεψε τὴν ἐπίγεια ζωὴ τοῦ Ἁγίου!...

Τὸ 1966 ὁ Ἅγιος προέβλεψε τὴν κοίμησί του ἀρκετοὺς μῆνες πρὶν, λέγοντας σὲ μία πιστὴ γυναῖκα: «πολὺ σύντομα θὰ πεθάνω, στὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου, ὄχι ὅμως στὸ Σὰν Φραντσίσκο, ἀλλὰ στὸ Σηάτλ».

Τὴν τελευταία αὐτῆς περίοδο τῆς ἐπιγείου ζωῆς του εἶχε φθάσει σὲ δυσθεώρητα ὕψη ἀγιότητος: ἐνώπιόν του αἰσθανόσουν δέος, εἶχες τὴν αἴσθησι ὅτι ἐβλεπες ἓναν Ἄγγελο καὶ σὲ κυριεῦε «τρόμος καὶ ἔκστασις»!...

Συνοδεύων τὴν θαυματουργὸν Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Κούρσκ στὸ Σηάτλ, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ἀφοῦ ἐλειτούργησε στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς πόλεως, παρέμεινε στὸ Ἱερὸ Βῆμα τρεῖς ὥρες προσευχόμενος. Ἦταν ἡ 19ῃ Ἰουνίου ἐκ. ἡμ.

Μετά, ἀφοῦ ἐπισκέφθηκε μερικὰ πνευματικά του τέκνα ποὺ ἔμεναν πλησίον τοῦ Ναοῦ καὶ μερικοὺς ἀσθενεῖς γιὰ νὰ τοὺς εὐλογήσῃ μὲ τὴν θαυματουργὸν Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πῆγε στὸ δωμάτιο τοῦ οἰκήματος τῆς Ἐκκλησίας, στὸ ὁποῖο διέμενε. Ξαφνικά, οἱ συνοδοὶ τοῦ εὐλογημένου Ἀρχιερέως ἄκουσαν τὸν θόρυβο κάποιου ποὺ ἔπεφτε στὸ πάτωμα. Μόλις ἀνέβηκαν τὶς σκάλες, τὸν εὐρέηκαν στὸ ἔδαφος καὶ ἤδη ἀναχωροῦντα ἐκ τοῦ κόσμου τούτου... Τὸν ἀνεκάθησαν στὴν πολυθρόνα πρὸ τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνας καὶ ὁ Ἅγιος εἰρηνικῶς ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ἐνώπιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, γιὰ τὴν Ὅποία ἔτρεφε αἰσθήματα ὑπερβολικῆς ἀγάπης καὶ εὐλαβείας σὲ ὅλη τὴν

διάρκεια τῆς ζωῆς του.

Τὴν στιγμή ἐκείνη ἔπαυσε τὸ ἐξαιρετικὰ δύσκολο ἄθλημα τῆς ἔκουσίου στερήσεως ἀναπαύσεως καὶ ὕπνου ποὺ εἶχε ἐπιβάλλει στὸν ἑαυτό του ὁ Ἅγιος: τὸν ἀπόθεσαν σὲ ἓνα κρεβάτι ποὺ ἦταν στὸ δωμάτιο καὶ ἔτσι τοῦ ἔδωσαν ἀνάπαυσι καὶ ὕπνο μετὰ ἀπὸ σαράντα χρόνια ὑπερανθρώπου ἀσκήσεως!...

«Τώρα ἀναπαύσου ἐν εἰρήνῃ!», ἀνεφώνησε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Συρακουσῶν καὶ Ἀγίας Τριάδος Ἀβέρκιος, ὁ ὁποῖος πολὺ τὸν ἀγαποῦσε. Στὸ τέλος τῆς ἐπικηδεῖου ὁμιλίας του εἶπε: «Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ, ἀγαπητέ μας Δέσποτα! Ἀναπαύου ἐκ τῶν δικαίων σου ἔργων καὶ ἀγώνων! Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως...».

Ἡ ἐπίσημος κηδεῖα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἐγίνε τὴν 24ῃ Ἰουνίου 1966 ἐκ. ἡμ. στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Πάντων θλιβομένων ἢ Χαρὰ» στὸ Σὰν Φραντσίσκο. Ἡ Ἀκολουθία ἄρχισε στὶς 6 μ.μ. καὶ διήρκεσε ἑπτὰ ὥρες, λόγῳ τοῦ μεγάλου πλήθους, τὸ ὁποῖο προσήλθε, γιὰ νὰ ἀποχαιρετίσῃ τὸν ἀγαπητὸ κεκοιμημένο Ἀρχιερέα. Ὁ Μητροπολίτης Φιλάρετος προΐστατο, συλλειτουργῶν μὲ τοὺς Ἀρχιεπισκόπους Χιλῆς καὶ Περοῦ Λεόντιο (Φιλίπποβιτς), Συρακουσῶν καὶ Ἀγίας Τριάδος Ἀβέρκιο, τοὺς Ἐπισκόπους Ἐντμοντον Σάββα καὶ Σηὰτλ Νεκτάριο, καθὼς καὶ πολλοὺς Κληρικούς.

Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς κηδεῖας ἦταν ἔντονα κατανυκτικὴ καὶ προσευχητικὴ: κανεὶς ἀπὸ τοὺς παρόντες δὲν θὰ τὸ λησμονήσῃ. Παρὰ τὴν βαθεῖα λύπη τῶν ἀναριθμῆτων θαυμαστῶν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἐδέσποζε μία ἰδιαίτερη χαρὰ, ἡ ὁποία πλημμύριζε ὅλους τοὺς πιστοὺς. Τὸ πολύπαθο σῶμα τοῦ Ἁγίου ἔμεινε ἐκτεθειμένο στὸ φέρετρο γιὰ ἔξι ἡμέρες καὶ παρὰ τὸν ζεστὸ καλοκαιρινὸ καιρὸ, δὲν παρουσίασε οὔτε τὸ παραμικρὸ σημεῖο φθορᾶς ἢ σκληρύνσεως: τὰ χέρια του ἦσαν μαλακὰ καὶ εὐλύγιστα, ἂν καὶ δὲν ἔκαναν τίποτε στὸ εὐλογημένο σκῆνωμα κατὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς κηδεῖας. Τὸ φέρετρο μὲ τὸν ἀνεκτίμητο θησαυρὸ μεταφέρθηκε γιὰ νὰ ταφῆ στὴν κρύπτη κάτω ἀπὸ τὸν Καθεδρικὸ Ναό, βασταζόμενο στοὺς ὤμους τῶν ὀρφανῶν τῆς Σαγγᾶς, τὰ ὁποῖα - μεγάλα πιά - ἐξέφραζαν ἔτσι τὸν βαθύτατο σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸν πατέρα καὶ προστάτη τους.

Ἄλλὰ βεβαίως, «δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι»!...

Πρὶν ἀκόμη συμπληρωθοῦν σαράντα ἡμέρες, ὁ Ἅγιος ἐμφανίσθηκε σὲ πολλοὺς καὶ εὐρισκόμενος μέσα σὲ οὐράνιο φῶς, παρηγγεῖλε: «Νὰ πῆτε στοὺς ἀνθρώπους, ὅτι παρ' ὅλο ποὺ ἔφυγα ἀπὸ τὴν ζωὴ, δὲν εἶμαι πεθαμένος, ἀλλὰ ζῶ!».

Καὶ πράγματι· τοῦτο βεβαιώνεται ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα θαύματά του καὶ ἀπὸ τὸν τάφο του, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀναδειχθῆ μία ζωηφόρος πηγὴ ποὺ ἀναβλύζει ρεῖθρα χαρίτων καὶ νάματα ἰάσεων...

6. Ἀνακομιδὴ καὶ Διακήρυξις

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ τοῦ 1993 ἡ Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος ἔδωσε ἐντολὴ στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Δυτικῆς Ἀμερικῆς καὶ Σὰν Φραντσίσκο Ἀντώνιο μαζὶ μὲ δύο ἄλλους Ἀρχιερεῖς νὰ ἐξετάσουν τὰ Λεῖψανα τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου.

Τὸ βράδυ τῆς 28ης Σεπτεμβρίου 1993 ἐκ.ἡμ., μετὰ τὴν Παννυχίδα ποὺ τελέσθηκε στὸν τάφο του ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντώνιος προέτρεψε τοὺς συμμετέχοντας στὸ ἱερὸ τοῦτο ἔργο νὰ ἀλληλοσυγχωρηθοῦν, ἐζήτησε ὁ ἴδιος συγχώρησι ἀπὸ ὅλους καὶ κατόπιν ἔδωσε εὐλογία νὰ ἀνοιχθῆ ὁ τάφος.

Ἀφήρεσαν τὸ σκέπασμα, ἔβγαλαν ἔξω τὸ ἤδη ὠξειδωμένο μεταλλικὸ φέρετρο καὶ μὲ φόβο Θεοῦ καὶ προσευχὴ τὸ ἀνοιξαν: τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀγίου ἦταν καλυμμένο καὶ ὄλοι ἀμέσως πρόσεξαν τὰ λευκὰ καὶ ἄφθαρτα χέρια του!...

Μετὰ ἀπὸ προσευχὴ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντώνιος ἀφήρεσε τὸ κάλυμμα καὶ φάνηκε τὸ ἄφθαρτο πρόσωπο τοῦ Θεοδόξαστου Ἀγίου!...

Στὴν ἐπομένῃ Συνεδρίᾳ τῆς Ἀρχιερατικῆς Συνόδου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀντώνιος ἀνέφερε, ὅτι τὰ ἱερὰ Λεῖψανα τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου ἐξετάσθηκαν ἀπὸ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ, τὴν ὁποία συγκροτοῦσαν ὁ ἴδιος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Συρακουσῶν καὶ Ἁγίας Τριάδος Λαῦρος, ὁ Ἐπίσκοπος Σηὰτλ Κύριλλος καὶ δώδεκα ἄλλα πρόσωπα.

Μετὰ τὸ ἄκουσμα τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀντωνίου καὶ τῆς Ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος εὐλόγησε νὰ συνεχισθῆ καὶ ὀλοκληρωθῆ ἡ προετοιμασία γιὰ τὴν Διακήρυξι τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου, ἡ ὁποία καὶ ἔλαβε χώρα τὴν 19ῃ Ἰουνίου 1994 ἐκ.ἡμ., ἡμέρα τῆς μακαρίας Κοιμήσεώς του, στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Πάντων θλιβομένων ἢ Χαρὰ» στὸ Σὰν Φραντσίσκο.

7. «Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ μας ἔχουν εἰσέλθει «διὰ τῆς στενῆς πύλης» στὸ Φῶς τῆς Χάριτος, ἔχουν γίνει ὄλοι Φῶς καὶ εἶναι πράγματι «τὸ φῶς τοῦ κόσμου»: μᾶς φωτίζουν, μᾶς καθοδηγοῦν στὴν

πορεία μας πρὸς τὸ Φῶς καὶ μᾶς ὑποδέχονται στὴν Βασιλεία τοῦ Φωτός, στὴν αἰώνια δόξα τοῦ Χριστοῦ μας!

Αὐτὴν τὴν ὁδὸν ἐβάδισε ὁ νεοφανὴς Ἅγιος Ἰωάννης ὁ θαυματουργός, Ἀρχιεπίσκοπος Σαγγάης καὶ Σὴν Φραντσίσκο: τὴν ὁδὸν τῆς χαρμολύπης, τὸν σταυροαναστάσιμο δρόμον τῆς πιστότητος στὸν θησαυρὸν τῆς Πίστεώς μας καὶ στὸ βίωμα τῶν Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ὁρθοδοξίας μας.

Αὐτὴ ἡ διπλὴ πιστότητα θὰ πρέπει ἰδιαίτερος νὰ τονισθῆ, διότι ὁ Ἅγιός μας, ὁ νέος αὐτὸς Ἀσκητὴς Ἐπίσκοπος, δὲν εἶναι γιὰ μᾶς μόνον ἕνας ἀπλανὴς Ὁδηγὸς στὴν πνευματικὴ ζωὴ, ἀλλὰ καὶ ἕνα γνήσιο πρότυπον ζηλωτικῆς ἐπιμονῆς στὴν ἀκεραιότητα τῆς Πίστεώς μας.

Ἄλλωστε, τὰ δύο αὐτὰ εἶναι ἀδιαχώριστα στὴν Πατερικὴ μας Παράδοσι: ἡ φανέρωσις τοῦ ἁγίου Ὁρθοδόξου ἤθους προέρχεται ἀπὸ τὴν συνεχῆ βίωσιν τοῦ Ὁρθοδόξου Δόγματος. Ἔτσι, ὁ μακάριος Ἰωάννης εἶχε λάβει μία σταθερὰ ἀρνητικὴ θέσιν ἔναντι τοῦ Σερβιανισμοῦ, ἔναντι δηλαδὴ τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ὑποδουλώσεως τῆς Ἐκκλησίας στὸ ἄθεον καὶ ἀντιχριστιανικὸ καθεστῶς τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως.

Ἐπίσης, εἶχε ἐκδηλώσει μὲ παρρησία καὶ δυναμικότητα τὴν ἀντίθεσιν τοῦ τόσο ἔναντι τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας τοῦ 1924, ὅσο καὶ ἔναντι τῆς ἐκκλησιολογικῆς αἵρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

Μὲ τὰ γραπτὰ καὶ προφορικὰ του κηρύγματα ἐγκωμιάζε τοὺς ἀναριθμήτους Νεομάρτυρας τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἡ μαρτυρία τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τὸ συγκλονιστικώτερον πνευματικὸν γεγονός τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος.

Ἄλλὰ καὶ ἐπαινοῦσε καὶ ἐξέφραζε τὴν συμπάθειαν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ πρὸς ὅλους ἐκείνους τοὺς Ὁρθοδόξους, ἰδίως τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὅποιοι γιὰ τὴν ἐμμονὴν τους στὸ Πάτριον Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον ὑπέφεραν τὰ πάνδεινα ἀπὸ τοὺς καινοτόμους καὶ Οἰκουμενιστάς.

Τέλος, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ὡς γνήσιος φορέας καὶ ἐκφραστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ Ζωῆς, ἐβίωνε ἔντονα τὴν αἴσθησιν τῆς κορυφουμένης «Ἀποστασίας», τῆς συγχύσεως τῶν ἐσχάτων καιρῶν, γι' αὐτὸ καὶ προέτρεπε τὰ πνευματικὰ του τέκνα νὰ εὐρίσκωνται σὲ συνεχῆ ἐγρήγορσιν καὶ νὰ ἀγωνίζωνται ἀνυποχώρητα γιὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἀληθείας καὶ τὴν μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Πράγματι λοιπόν, μεγαλύτερον δῶρον τοῦ Κυρίου μας πρὸς τὸν ἄνθρωπον τῆς τραγικῆς ἐποχῆς μας δὲν θὰ μπορούσε νὰ ὑπάρξῃ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους Ἁγίους καὶ τὰ ἄφθαρτα ἱερὰ Λείψανά τους!...

Ἄς εἶναι εὐλογημένο «τὸ ὑπὲρ πάντων Ὄνομα» τοῦ Χριστοῦ καὶ Σωτῆρος μας, διότι ἔτσι πολὺ αἰσθητὰ μᾶς ἀξιώνει νὰ ζοῦμε καὶ νὰ ἀγωνιζόμεθα καὶ νὰ πορευόμεθα «σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις» (Ἐφεσ. γ' 18)...

Ἐπίσημος Συνοδικὴ Πράξις Διακηρύξεως τῆς Ἁγιότητος τοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Σαγγάης καὶ Σαν Φραντσίσκο τοῦ Θαυματουργοῦ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς

ΘΕΑΡΕΣΤΟΣ βίος καὶ ὁ αὐστηρὸς ἀσκητικὸς ἀγὼν διέκρινον τὸν μέλλοντα Ἱεράρχην Ἰωάννην ἐκ νεότητος αὐτοῦ. Εἰς τὴν Καθέδραν τῆς θεοφρουρήτου πόλεως Σαγγάης ἐπεκαθέσθη ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ἐκτὸς Ρωσίας ἐν ἔτει 1934, εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ὀκτῶ ἐτῶν, καὶ παρέμεινεν ἐκεῖ δεκατέσσαρα ἔτη, ἕως ὅτου ὁμοῦ μετὰ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ ποιμνίου ἠναγκάσθη νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς Κίνας, ἐξ αἰτίας τῆς ἀρπαγῆς τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν. Μετὰ παρέλευσιν ἑνδεκα ἐτῶν διοικήσεως τῆς Ἐπαρχίας Βρυξελλῶν καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, τὰ τελευταῖα τρία καὶ ἡμισυ ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Σαν Φραντσίσκο καὶ Δυτικῆς Ἀμερικῆς.

Καθ' ἅπαντα ταῦτα τὰ ἔτη, ὑποτασσόμενος πνευματικῶς εἰς τὴν ἄνωθεν καθοδήγησιν, μὴ φειδόμενος τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, ἀνακαινιζόμενος δὲ διὰ τῆς καθημερινῆς μεταλήψεως τῶν Ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, ἐπετέλεσε τὴν διακονίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ ἀσκητοῦ, ἀπονεκρῶν τὴν σάρκα διὰ τῆς ἀρνήσεως τῆς ἐπὶ κλίνης ἀναπαύσεως, καὶ τοῦ ἱεραποστόλου, εὐρύνων τὴν καρδίαν αὐτοῦ πρὸς πάντα τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς, ἀναλόγως δὲ χωρούμενος εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐκζητούντων τὴν ἐξ αὐτοῦ ὠφέλειαν ἀνθρώπων. Τὰ θαύματα ἰατρείας καὶ τὸ προορατικὸν χάρισμα κατεκόσμου τὴν ἐπίγειον αὐτοῦ ζωὴν ἕως τῆς ἀνωδύνου αὐτοῦ ἐκδημίας εἰς τὴν αἰωνιότητα, ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Πανάγνου Θεομήτορος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Θαυματουργοῦ Εἰκόνας Αὐτῆς «Παναγίας τοῦ Κούρσκ», τῆς Ὁδηγητρίας τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς.

Ἐν ἔτει 1993 ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, συνελθοῦσα εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῆς Παναγίας τῆς Λέσσα ἐν Γαλλίᾳ, ὑπὸ τὴν σκέπην τριῶν θαυματουργῶν Θεομητορικῶν Εἰκόνων, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐπιτελεσθῇ

ἡ εὐλαβῶς προσδοκωμένη εἰς διαφόρους χώρας τῆς Διασποράς, ὡς καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα, Διακήρυξις τῆς Ἀγιότητος τοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου. Τὸ Φθινόπωρον τοῦ 1993 ὁ ἔλεγχος τῶν Ἱερῶν αὐτοῦ Λειψά-
νων, ἀπέδειξεν αὐτὰ ἄφθαρτα.

Συνηγμένοι κατ' αὐτὰς εἰς τὴν θεοφρούρητον πόλιν τοῦ Σὰν Φραντσί-
σκο, κατὰ τὴν ἐπέτειον τῶν διακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐμφυτεύσεως τῆς
Ὁρθοδοξίας ὑπὸ Ρώσων ἱεραποστόλων εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, ἡμεῖς,
οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ἐκτὸς Ρωσίας,
μαρτυροῦμεν περὶ τῆς ἐνταῦθα ἐπιτελεσθεῖσης ἐκκλησιαστικῆς Διακηρύ-
ξεως τοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου τοῦ Θαυματουργοῦ, τῆς Σαγγάης καὶ τοῦ
Σὰν Φραντσίσκο.

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς Διακηρύξεως, Παρασκευὴν 18ην Ἰουνίου,
μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τὴν τελεσθεῖσαν ὑπὸ ἑπτὰ Ἀρχιερέων,
ὁμοῦ μεθ' ἐξήκοντα τριῶν Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων συλλειτουργῶν,
ἐτελέσθη Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου, τῶν χειροτονησάντων
αὐτόν, τῶν γονέων, συγγενῶν καὶ πνευματικῶν τέκνων αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν 3ην μ.μ. τέσσαρες Ἀρχιερεῖς ὁμοῦ μετ' ἄλλων Κληρικῶν,
εἰσελθόντες εἰς τὴν κρύπτῃ ἐνθα ὁ τάφος τοῦ Ἀγίου, ἐτοποθέτησαν
τὰ Ἱερὰ αὐτοῦ Λείψανα, ἐνδεδυμένα ἀρχιερατικὰ ἄμφια, εἰς τὴν νέαν
διακεκοσμημένην λάρνακα καὶ τὰ μετέφερον ἐν λιτανείᾳ εἰς τὸν
Καθεδρικὸν Ναόν, ἐν ᾧ εἶχεν ἐτοιμασθῆ εἰδικὸν κουβούκλιον, καὶ ἀπέθε-
σαν τὴν λάρνακα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ.

Εἰς τὰς 4.30' μ.μ. ἅπαντες οἱ παρόντες Ἀρχιερεῖς καὶ Κληρικοὶ μὲ
ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρωθιεράρχην Μητροπολίτην κ.Βιτάλιον, ἐτέλεσαν τὸ
τελευταῖον Μνημόσυνον τοῦ Ἀγίου Ἱεράρχου, πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἐλπίδος,
ὅτι θὰ ἐλεήσῃ καὶ ἡμᾶς ὁ Κύριος διὰ τῆς προστασίας τοῦ Ἀγίου
Αὐτοῦ.

Ἀμέσως ἤρχισεν ἡ Ἀγρυπνία τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου.
Κατὰ τὴν Λιτὴν μετεφέρθησαν τὰ Ἱερὰ Λείψανα γύρωθεν τοῦ Ἱεροῦ
Ναοῦ. Εἰς τὸν Ὁρθρον, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν περὶ τοῦ νέου Ἀγίου
Ἱεράρχου Ἰωάννου, καὶ δὴ εἰς τὸν Πολυέλεον, παρίσταντο δώδεκα
Ἀρχιερεῖς, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρωθιεράρχην τῆς Ρωσικῆς Ὑπερορίου
Ἐκκλησίας Μητροπολίτην κ. Βιτάλιον, ὁμοῦ μετὰ τοῦ συλλειτουργοῦντος
Μητροπολίτου τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου κ.
Βλασίου.

Ὁ Σεβασμιώτατος Πρωθιεράρχης ἡμῶν Μητροπολίτης κ. Βιτάλιος
ἤνοιξε τὴν λάρνακα, ἅπαντες προσεκύνησαν γονυκλινῶς καὶ ἔψαλαν
τὸ Μεγαλυνάριον τοῦ Ἀγίου Ἱεράρχου.

Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθοῦ, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Κανόνος, ἤρχισεν ἡ προσκύνησις τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Ἄπαντες εἶδον τὰς ἀκαλύπτους χεῖρας τοῦ Ἁγίου μέσω τοῦ ὑαλίνου σκεπάσματος τῆς λάρνακος. Οἱ πιστοὶ προσεκύνουν ταυτοχρόνως καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς καὶ δύο Ἀρχιερεῖς ἔχριον αὐτοὺς μετὰ ἡγιασμένον ἔλαιον, ἕτεροι δὲ Πρεσβύτεροι διένεμον εἰκόνας τοῦ νέου Ἁγίου. Ἡ προσκύνησις συνεχίσθη ἕως τέλους τῆς Ἀγρυπνίας.

Μετὰ μικρὰν διακοπὴν, τὸ Σάββατον 19ην Ἰουνίου, ἐτελέσθησαν κατὰ συνέχειαν τρεῖς Θεῖαι Λειτουργίαι (ὁ Καθεδρικὸς Ναὸς εἶναι τρισυπόστατος). Ἡ πρώτη, ὑπὸ ἐνὸς Ἀρχιερέως, ἤρχισε τὴν πρώτην πρωϊνὴν. Ἡ δευτέρα, Ἱερατικὴ, καὶ ἡ τρίτη, πολυαρχιερατικὴ, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρωθιεράρχην.

Εἰς τὴν πρώτην Θεῖαν Λειτουργίαν ὁ λαὸς ἔψαλε σλαβονιστὶ καὶ ἀγγλιστί, εἰς τὴν δευτέραν χορωδία ἐκ τῶν ἐνόνητων, εἰς τὴν τρίτην αἱ δύο χορωδίαί τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ. Εἰς ἀπάσας τὰς Λειτουργίας συμμετέσχον δεκατέσσαρες Ἀρχιερεῖς, ἑκατὸν τρεῖς Ἱερεῖς καὶ τριάκοντα ἕξ Διάκονοι. Ἔτεροι εἴκοσι Κληρικοὶ ἦσαν παρόντες, μὴ συλλειτουργήσαντες.

Εἰς τὴν πρώτην Θεῖαν Λειτουργίαν μετέλαβον τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων περίπου τετρακόσιοι, εἰς τὴν δευτέραν περίπου διακόσιοι ὀγδοήκοντα καὶ εἰς τὴν τρίτην περίπου ὀκτακόσιοι. Τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν ἐντὸς τοῦ Ναοῦ, τῆς Αἰθούσης καὶ τῶν πέριξ χώρων ἦτο ἀναρίθμητον. Ὁ δρόμος ἦτο ἀποκεκλεισμένος. Ἡ κίνησις τῶν αὐτοκινήτων μετεφέρθη εἰς ἄλλας ὁδοὺς. Ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ καὶ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γυμνασίου ἐτοποθετήθησαν δύο τεράστια τηλεοπτικαὶ ὀθόνηι, αἱ ὅποια μετέδιδον τὰ ἐν τῷ Ναῷ τελούμενα.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Ἀρχιερατικῆς Θεῖας Λειτουργίας καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Πρωθιεράρχου, ἐκκίνησε μεγάλη πομπὴ πέριξ ὅχι μόνον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ οἰκοδομικοῦ τετραγώνου.

Οἱ Κληρικοί, οἱ φέροντες τὴν λάρνακα μετὰ τὰ Ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἐνηλλάσσοντο. Εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα ἐγίνετο εὐλόγησις διὰ τῆς Εἰκόνας τοῦ Ἱεράρχου καὶ ραντισμὸς δι' Ἁγιασμοῦ. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸν Ναόν, ἅπαντες γονυκλινεῖς ἀνέγνωσαν τὴν εἰδικὴν προσευχὴν/δέησιν πρὸς τὸν Ἅγιον σλαβονιστὶ καὶ ἀγγλιστί.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαντα εἰς μεγάλην αἴθουσαν κοινὴν τράπεζαν, ἀνεγνώσθη πανηγυρικὸς λόγος εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην, συντεθεὶς ὑπὸ ἐνὸς φοιτητοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Σεμιναρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος εἰς

Τζόρντανβιλ τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ἡ λάρναξ, ἡ περιέχουσα τὰ Ἱερά Λείψανα, ἐτοποθετήθη ἐντὸς τοῦ καλλιτεχνικοῦ κουβουκλίου εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Ναοῦ τὸ ἀπόγευμα, πρὸ τοῦ Ἀναστασίμου Ἑσπερινοῦ.

Τοιοτοτρόπως ἐπετελέσθη, πρὸς δόξαν Θεοῦ, ἡ χαιρετιζομένη πανταχόθεν μετὰ πολλῆς κατανύξεως ἐκκλησιαστικῆ Διακήρυξις τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἱεράρχου Ἰωάννου τῆς Σαγγάης καὶ τοῦ Σαν Φραντσίσκο, τοῦ Θαυματουργοῦ, οὗτινος ἡ μνήμη ὠρίσθη νὰ ἐπιτελῆται τὸ ἐγγύτερον τῆς 19ης Ἰουνίου Σάββατον, ἐφ' ὅσον ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἅγιον Ἀπόστολον Ἰούδαν.

Διὰ ταῦτα εὐχαριστοῦμεν τὸν θαυμαστὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ Θεὸν ἡμῶν, τὸν ἐν Ἁγία Τριάδι δοξαζόμενον, ἐναποθέτοντες ἑαυτοὺς, τοὺς συμπατριώτας ἡμῶν, ὡς καὶ ἅπαντας τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς, εἰς τὴν Προστασίαν τῆς Παναγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς Ὁδηγητρίας τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς, τὰς πρεσβείας τοῦ νῦν ἀνακηρυχθέντος Ἁγίου τοῦ Θεοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν!

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας

+ Μητροπολίτης Βιτάλιος

καὶ τὰ Μέλη Αὐτῆς:

- + Ἀρχιεπίσκοπος Δυτικῆς Ἀμερικῆς
καὶ Σαν Φραντσίσκο Ἀντώνιος
- + Ἀρχιεπίσκοπος Συρακουσῶν
καὶ Ἁγίας Τριάδος Λαῦρος
- + Ἀρχιεπίσκοπος Σύδνεϋ, Αὐστραλίας
καὶ Νέας Ζηλανδίας Ἀλύπιος
- + Ἀρχιεπίσκοπος Βερολίνου καὶ Γερμανίας Μάρκος
- + Ἐπίσκοπος Μπουένος Ἀϊρες, Ἀργεντινῆς
καὶ Παραγουάης Ἰωάννης
- + Ἐπίσκοπος Τσερνομόρσκ καὶ Κουμπὰν Βενιαμίν
- + Ἐπίσκοπος Μανχάτταν Ἰλαρίων
- + Ἐπίσκοπος Ἐρίε Δανιήλ
- + Ἐπίσκοπος Σηὰτλ Κύριλλος
- + Ἐπίσκοπος Βοστώνης Μητροφάνης
- + Ἐπίσκοπος Βεβέϋ Ἀμβρόσιος

19 Ἰουνίου 1994 ἐκκλ. ἡμερ.

